

Styrdokument dagvatten

Antaget av kommunfullmäktige 2012-06-11

1. Syfte och mål

Syftet med styrdokumentet för dagvatten är att fastställa strategi för dagvattenhantering i kommunen. Det styrdokumentet vill uppnå är;

- Rent vatten i recipienterna
- Opåverkad grundvattenbildning
- Förbättrat mikroklimat
- Skapa en grönare kommun
- Skapa förutsättningar för ett rikt djurliv
- Skydd mot extrema vattenflöden, nederbörd och vattenolycka

Definitioner

Dagvatten definieras i detta styrdokument som nederbörd från att den når mark eller byggnader fram till att det når luft eller recipient som i sin tur definieras som vattenförekomsterna Edsviken, Lilla Värtan, Stora Värtan eller Rösjön. Motsvarande vatten som leds till Täby-gränsen ingår även detta i definitionen.

Avgränsning

Vatten inom bebyggda områden som översvämmas från sjöar och hav är definitionsmässigt dagvatten. I detta dokument tas problemet med höjd havsnivå och översvämningssområden inte upp.

Kommunens miljömål om att gynna och förstärka den biologiska mångfalden kommer att innefattas då allt biologiskt liv är hårt korrelerat till tillgången på (rent) vatten.

EU:s ramdirektiv för vatten

År 2000 beslutade EU (2000/60 EG) om en ny europeisk vattenpolitik, som innebär ett systematiskt planeringsarbete för att bevara och förbättra kvaliteten i våra sjöar, vattendrag, kust- och grundvatten.

Nationella mål

Riksdagen har beslutat om 16 nationella miljökvalitetsmål. Miljökvalitetsmålen beskriver de tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Målen ska nås till 2020 respektive 2050 då det gäller klimatmålet.

Svensk lagstiftning har med ”förordningen om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön” (SFS 2004:660) anpassats till EU:s ramdirektiv. Fem vattendistrikt har bildats med var sin vattenmyndighet som definierar målen och tar fram åtgärdsprogram för hur vi ska komma dit. Danderyd tillhör Norra Östersjöns vattendistrikt. Nu gällande åtgärdsprogram omfattar åren 2009-2015. Åtgärdsprogrammet anger vilka åtgärder som behöver vidtas av kommuner och myndigheter för att uppfylla föreskrivna miljökvalitetsnormer för vattendistriktets vattenförekomster.

Miljökvalitetsnormer för Danderyds vattenförekomster är:

Vattenförekomst	Ekologisk status och potential		Kemisk ytvattenstatus	
	Status eller potential 2009	Kvalitetskrav och tidpunkt	Status 2009	Kvalitetskrav och tidpunkt
Edsviken	Otillfredsställande ekologisk status	God ekologisk status 2021	Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015*
Stora Värtan	Otillfredsställande ekologisk status	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015
Lilla Värtan	Måttlig ekologisk potential	God ekologisk potential	Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus 2015*

*Gällande tributyltennföreningar år 2021

Kommunens övergripande mål, miljömål och miljöprogram

Danderyds kommun har ett övergripande mål som anger kommunens ambitioner inom miljöområdet.

- Danderyds kommun verkar för en god och hälsosam miljö

Till det övergripande målet har kopplats fyra inriktningsmål som gäller för alla nämnder. Aktuella inriktningsmål för dagvatten är

- Danderyd har en god utomhusmiljö
- Danderyd främjar en hållbar resursanvändning

I antaget miljöprogram för Danderyds kommun 2011-2015 har en strategi utarbetats för hur man ska uppnå inriktningsmålen. Det framgår av denna strategi att naturvärden och rent vatten definieras som god utomhusmiljö, och inte som resurser, varför det andra övergripande inriktningsmålet lämnas utan avseende i detta styrdokument.

De strategier som är kopplade till dagvatten är:

- Grönkilssambanden ska bevaras och utvecklas
- Danderyds kommun arbetar för att sänka nivåerna av metaller och organiska miljögifter i mark och vatten. Arbetet sker både i samverkan med andra aktörer och genom egna åtgärder
- Kommunen ska i planprocessen ställa krav på lokalt omhändertagande av dagvatten där det är möjligt
- Öppen dagvattenavledning ska utföras där så inte är direkt olämpligt. Dessa ska utformas som positiva inslag i stadsmiljön
- Kommunen ska arbeta aktivt för att gynna och förstärka den biologiska mångfalden
- Kommunen ska arbeta för att förbättra vattenkvaliteten på kommunens vattenförekomster

Kommunens planering och mål för recipienterna ska följa vattenmyndighetens åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer. Kommunen har en viktig roll när det gäller utformning av styrmedel, framtagande av planeringsunderlag, fysiska åtgärder, uppföljning och informationsinsatser inom åtgärdsprogrammet. Ansvaret för att målen uppnås delas dock av många andra aktörer och myndigheter.

2. Policy

Huvudprinciper i prioritetsordning

1. Undvik ämnen som bidrar till att förorena dagvattnet
2. Infiltrera nära källan
3. Fördröj nära källan
4. Rena nära källan
5. Öppen avrinning

Prioriteringsordningen är fallande och bygger på att där det inte är tekniskt omöjligt väljs den högre metoden. Om dessa principer och prioriteringsordning följs så skapas rena recipienter genom att det bebyggda samhället i funktion efterliknar orörd natur. Vid all ombyggnad, förnyelse och nyexploatering ska huvudprinciperna följas. Metoden är kostnadseffektiv men önskat resultat tar lång tid att uppnå. Av det skälet krävs lösningar som ger snabbare resultat.

6. Rening av dagvattnet ska ske genom sedimentation innan det når recipienterna.

Denna metod är inte lika kostnadseffektiv men möjliggör förbättringar inom rimlig tid.

3. Strategi

Ansvar

Alla, såväl fastighetsägare och markanvändare, ansvarar för att målen som är uppställda av vattenmyndigheten nås. Kommunen har dock ett särskilt ansvar för att i planering, myndighetsprövning och uppföljning säkerställa att ett arbete sker för att uppnå miljökvalitetsmålen. Alla kommunala förvaltningar ansvarar för att av kommunen fattade mål eftersträvas. Dagvatten är helt integrerat i all markanvändning med många olika kommunala intressen.

Kommunens verksamheter ska ha en hög kompetens inom aktuell lagstiftning för att i planering, myndighetsutövning och genomförande säkerställa en långsiktig hållbar dagvattenhantering.

Vid alla åtgärder i stadsbebyggelsen, förnyelse, ombyggnad och exploatering ska dagvattenfrågan vara med i hela planeringsprocessen. Denna tabell ska användas som en vägledning om vilka verksamheter som bör kontaktas i arbete med samhällsutveckling, beroende på vilken markanvändning som är aktuell på platsen.

Markanvändning \ Verksamhet	Bebyggd mark	Naturmark	Parkmark	Vägmark	Idrottsmark
Plan	X	X	X	X	X
Väg/trafik	X			X	
VA	X	X	X	X	X
Natur	X	X	X	X	
Park	X	X	X	X	
Bygglov	X				
Fritid/Kultur		X	X		X
Fastighet	X				
Exploatering	X				
Miljö- och hälsa	X	X	X	X	X

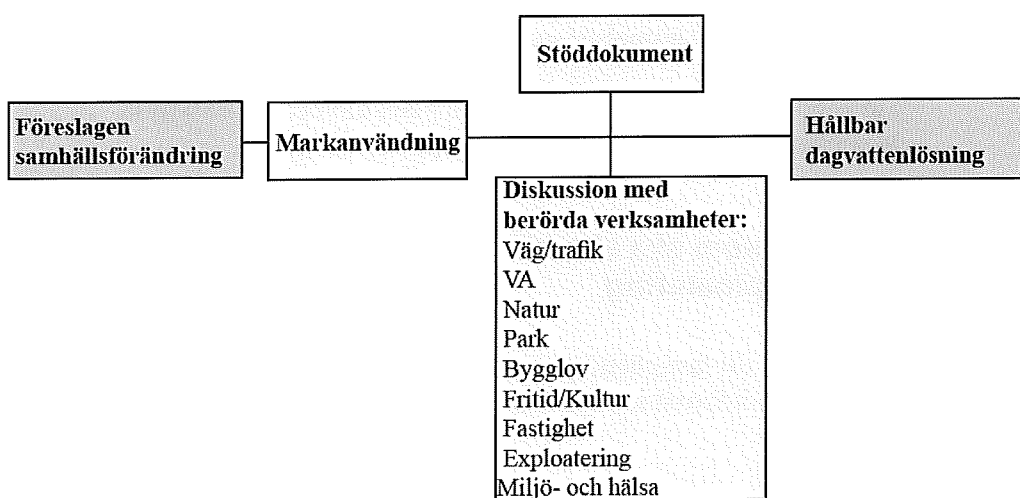

Tillvägagångssätt för en hållbar dagvattenhantering vid fysik stadsplanering, ombyggnad och utbyggnad av samhället.

Följande frågeställningar ska ställas:

1. Vad är det för typ av markanvändning på det aktuella området?
2. Vilka berörda verksamheter bör involveras?
3. Vilka stöddokument finns?

En lösning arbetas fram i samarbete med verksamheterna och med hjälp av stöddokument.

Åtgärder som ska ske i samband med förnyelse, ombyggnad och nyexploatering

Vid dagvattenavledning från ytor med risk för utsläpp från miljöolyckor ska möjligheten till uppsamling och sanering finnas. (BN, FN, TN, KFN)

Andelen icke genomsläpplig yta ska minimeras.(BN, FN, TN)

Kommunen ska i plan- och bygglovsprocessen ställa krav på hållbara lokala dagvattenlösningar inom ramen för, vid varje tidpunkt, gällande lagstiftning.(BN)

Dagvatten ska infiltreras inom väg- och parkeringsområden. (BN, FN, TN)

Öppen dagvattenavledning ska utföras där så inte är direkt olämpligt. Dessa ska utformas som positiva inslag i stadsmiljön. (BN, FN, TN)

Avrinningsstråk ska utformas som gröna stråk inom bebyggelsen. (BN, FN, TN)

Kommunens fastigheter ska vara en förebild för en bra dagvattenhantering. (FN)

Utveckla planbestämmelser som stöd för en bra dagvattenhantering. (BN)

Vid behov utreda ett större område än planområdet för att belysa dagvattenfrågan utifrån ett helhetsperspektiv. (BN)

Åtgärder som ska ske utan att vänta på förnyelse, ombyggnad och nyexploatering

Information till fastighetsägare om lämpliga dagvattenlösningar ska tas fram. (TN) Denna information ska finnas tillgänglig på kommunens hemsida. (BN, TN, MoH)

Underhåll av gator, vägar och parkeringsytor ska inriktas mot att begränsa dagvattnets föroreningsinnehåll. (TN, FN, KFN)

Driften av mark som används för idrottsändmål och golfsport ska utföras så att dagvattnets föroreningsinnehåll begränsas. (KFN, KS)

Sedimentation och rening av dagvatten ska ske innan utsläpp till recipient.(BN, TN)

Dagvattenplan för kommunen ska tas fram. Planen ska inventera lämpliga lösningar för möjliga dagvattenåtgärder i befintligt samhälle. (TN)

Kommunen ska ta fram en lista på olämpliga byggnadsmaterial. (TN)

Dagvattenfrågan ska belysas vid byggnadslovsärenden. (BN)

Utveckla översiktsplanen med fördjupning/tillägg om dagvattenlösningar. (KS)

4. Uppföljning

Styrdokumentet för dagvatten ska utvärderas och revideras vart fjärde år. Ansvarig för detta är tekniska nämnden, vars utvärdering ska redovisas till kommunfullmäktige.

5. Koppling till andra dokument

Nationella miljö kvalitetsmålen
Danderyds miljöprogram
Översiktsplan för Danderyd
Vattenmyndighetens åtgärdsprogram
Plan och Bygglagen
Miljöprogram för Danderyds kommun 2011-2015
Miljöbalken
Vattentjänstlagen
Kommunens inriktningsmål
Vattendirektivet 2000/60/EG
Guide för dagvattenhantering inom Edsvikens vattensamverkan
P105 Handbok för långsiktigt hållbar dag- och dränvattenhantering, Svenskt vatten